

**ROZHODOVÁNÍ SOUDNÍHO DVORA EU
VE VĚCECH UZNÁNÍ A VÝKONU CIZÍHO
SOUDNÍHO ROZHODNUTÍ**

(ANALÝZA ROZHODNUTÍ DLE NAŘÍZENÍ BRUSEL Ibis)

Jiří Valdhans, Klára Drličková a kolektiv

Masarykova univerzita
Brno 2015

Vzor citace:

VALDHANS, Jiří ; DRLIČKOVÁ, Klára. *Rozhodování Soudního dvora EU ve věcech uznání a výkonu cizího soudního rozhodnutí : analýza rozhodnutí dle nařízení Brusel Ibis*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. 292 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia; sv. č. 513. ISBN 978-80- 210-7784-3 (brož.)

Katalogizace v knize – Národní knihovna ČR

Valdhans, Jiří

Rozhodování Soudního dvora EU ve věcech uznání a výkonu cizího soudního rozhodnutí : (analýza rozhodnutí dle nařízení Brusel Ibis) / Jiří Valdhans, Klára Drličková a kolektiv. – 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015.

- 292 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia ; sv. č. 513.

ISBN 978-80- 210-7784-3 (brož.)

341.64* 341.171(4)* 341.985:347.95*

- Soudní dvůr Evropských společenství

- mezinárodní soudnictví

- evropské právo

- uznání a výkon cizích rozhodnutí v občanském soudním řízení

- kolektivní monografie

341 – Mezinárodní právo [16]

Tato publikace vznikla na Masarykově univerzitě v rámci projektu Interpretiční činnost SD EU k problematice uznávání a výkonu soudních rozhodnutí a k problematice kolizní (Nařízení Brusel I, Řím I a Řím II) číslo MUNI/A/0964/2013 podpořeného z prostředků účelové podpory na specifický vysokoškolský výzkum, kterou poskytlo MŠMT v roce 2014.

Recenzenti:

doc. JUDr. Kristián Csach, PhD., LL.M.

doc. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, Ph.D.

© 2015 Jiří Valdhans, Klára Drličková, Lucia Hudecová, Pavlína Janečková,

Iveta Rohová, Iva Šimková

© 2015 Masarykova univerzita

ISBN 978-80-210-7784-3

VII VZTAH NAŘÍZENÍ BRUSEL IBIS K JINÝM NÁSTROJŮM

JUDr. Klára Drličková, Ph.D.

VII.1 Úvod

Kapitola VII Nařízení Brusel Ibis upravuje vztah nařízení k ostatním nástrojům. Upraven je vztah k aktům práva EU (nařízením, směrnícím i vnitrostátním předpisům, které byly přijaty k provedení unijních předpisů), které upravují příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí ve zvláštních věcech (článek 67). Nařízení Brusel Ibis se použití těchto předpisů nedotýká.⁴⁴⁹ Dále je upraven vztah k Bruselské úmluvě (článek 68). Stejně jako Nařízení Brusel I i Nařízení Brusel Ibis se hlásí k nástupnictví po Bruselské úmluvě. Nařízení Brusel Ibis nahrazuje mezi členskými státy Bruselskou úmluvu kromě případů, kdy se jedná o území členských států, která spadají do územní působnosti uvedené úmluvy, ale na která nedopadá unijní právo v souladu s článkem 355 SFEU. V rozsahu tohoto nahrazení se odkaz na Bruselskou úmluvu považuje za odkaz na Nařízení Brusel Ibis. Časově je však nahrazení dáno už časovou působností Nařízení Brusel I.⁴⁵⁰

Ošetřen je rovněž vztah k mezinárodním smlouvám uzavřeným pouze mezi členskými státy, které upravují stejné otázky jako Nařízení Brusel Ibis (články 69, 70). V rozsahu své použitelnosti Nařízení Brusel Ibis (stejně jako Nařízení Brusel I) tyto smlouvy nahrazuje. Ty jsou však nadále použitelné tam, kde Nařízení Brusel Ibis použít nelze.⁴⁵¹

⁴⁴⁹ Viz například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky; Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu; Nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností a další.

⁴⁵⁰ ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie. (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 219.

⁴⁵¹ K těmto ustanovením viz blíže MANKOWSKI, Peter. Chapter VII. Relation with Other Instruments. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation*. Second Edition. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 846 - 856.

Nově je výslovně upraven vztah k Luganské úmluvě z roku 2007, Newyorské úmluvě z roku 1958 a dvoustranným smlouvám uzavřeným mezi členskými a nečlenskými státy (článek 73). Vztah k Nařízení Brusel I je pak upraven v článku 80, který je součástí Závěrečných ustanovení. Nařízení Brusel Ibis se nedotýká uplatňování Luganské úmluvy z roku 2007. Hranice použití mezi Nařízením Brusel Ibis a Luganskou úmluvou jsou upraveny v samotné Luganské úmluvě. Nařízení Brusel Ibis se rovněž nedotýká uplatnění Newyorské úmluvy. Newyorská úmluva upravuje uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů a otázku vykonatelnosti rozhodčí smlouvy. Rozhodčí řízení je v souladu s článkem 1 vyloučeno z působnosti Nařízení Brusel Ibis, důvod zařazení jejich vzájemného vztahu není zcela zřejmý.⁴⁵² Dle článku 80 Nařízení Brusel Ibis zrušuje Nařízení Brusel I. Jejich vzájemný vztah je vymezen ustanovením o časové působnosti Nařízení Brusel Ibis (článek 66).

Nejproblematictějším ustanovením této kapitoly a také jediným, které bylo předmětem výkladu Soudního dvora, je článek 71. Článek 71 upravuje vztah Nařízení Brusel I a mezinárodních úmluv, jejichž stranami jsou členské státy a které upravují příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí ve zvláště vymezených věcech. S ohledem na články 69, 70 a 73 se jedná o mnohostranné úmluvy, jejichž smluvními státy jsou jak členské, tak i nečlenské státy a které spadají do oblasti mezinárodního procesního práva. Jedná se především o úmluvy vytvořené v rámci Haagské konference mezinárodního práva soukromého a úmluvy z oblasti mezinárodní přepravy.⁴⁵³

Základním předpokladem pro aplikaci článku 71 je, že zvláštní úmluva a Nařízení Brusel Ibis obsahují konkurující si pravidla. V takovém případě článek 71 v zásadě dovoluje přednostní aplikaci zvláštních úmluv. Respektuje tak mezinárodní závazky členských států.⁴⁵⁴

Text článku 71 Nařízení Brusel Ibis zcela koresponduje článku 71 Nařízení Brusel I a navazuje na článek 57 Bruselské úmluvy. Článek 71 se použije

⁴⁵² ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie: (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 219.

⁴⁵³ MANKOWSKI, Peter. Chapter VII. Relation with Other Instruments. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation*. Second Edition. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 859. Přehled většiny těchto úmluv viz tamtéž, s. 866 - 868.

⁴⁵⁴ Tamtéž, s. 859.

pouze ve vztahu k úmluvám, kterými byly členské státy vázány v době přijetí Nařízení Brusel I. Článek 57 Bruselské úmluvy hovoří i o úmluvách uzavřených v budoucnu. To však již není nadále možné s ohledem na přesun pravomoci k uzavírání smluv se třetími státy z členských států na EU.⁴⁵⁵ Článek 71 však zřejmě neupravuje vztah mezi Nařízením Brusel Ibis a mezinárodními úmluvami uzavřenými samotnou EU. V tomto ohledu článek 73 odst. 1 Nařízení Brusel Ibis reflektuje na vztah k Luganské úmluvě z roku 2007 tím, že není dotčeno její použití. Analogicky lze přistoupit i k jiným úmluvám uzavřeným EU. To, do jaké míry se Nařízení Brusel Ibis použije, bude pak vyplývat z těchto úmluv.⁴⁵⁶

Článek 71 odst. 1 obsahuje základní pravidlo, které vyjadřuje minimální standard vztahu mezi Nařízením Brusel Ibis a zvláštními úmluvami. Článek 71 odst. 2 pak toto pravidlo dále rozvádí. Odst. 2 se týká pouze čistě intraunijních situací a jeho cílem je zajistit jednotný standard aplikace.⁴⁵⁷

K článku 71 se vážou celkem čtyři rozhodnutí Soudního dvora, dvě z nich se týkají článku 57 Bruselské úmluvy, dvě pak článku 71 Nařízení Brusel I. Všechna jsou použitelná pro stávající článek 71 Nařízení Brusel Ibis. První dvě rozhodnutí upřesňují rozsah aplikace Nařízení Brusel Ibis tam, kde existuje pravidlo ve zvláštní úmluvě (*C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj*, *C-148/03 Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV*). Druhá dvě rozhodnutí (*C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG*, *C-452/12 Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV*), která se obě týkají vztahu k Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) z roku 1956⁴⁵⁸ (dále jen Úmluva CMR), výrazným způsobem ovlivňují aplikaci článku 71 tím, že k ní přidávají další omezení dovozená výkladem článku 71 odst. 2.

⁴⁵⁵ Blíže k této otázce viz tamtéž, s. 860 - 862.

⁴⁵⁶ Tamtéž, s. 864 - 865.

⁴⁵⁷ Tamtéž, s. 870.

⁴⁵⁸ 11/1975 Sb. Vyhláška Ministra zahraničních věcí o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR). In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.

VII.2 Rozsah aplikace Nařízení Brusel Ibis v případě existence pravidla ve zvláštní úmluvě

C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj

Právní věta: „Článek 57 Bruselské úmluvy z 27. září 1968 (...) ve znění Úmluvy z 9. října 1978 (...) musí být vykládán tak, že tam, kde je smluvní stát rovněž smluvním státem jiné úmluvy ve zvláště vymezené věci obsahující pravidla o příslušnosti, tato zvláštní úmluva brání aplikaci ustanovení Bruselské úmluvy pouze v případech, které jsou zvláštní úmluvou upraveny a ne v případech, na které zvláštní úmluva nedopadá.“⁴⁵⁹

Faktický stav: Toto rozhodnutí se týká především výkladu článků 21 a 22 Bruselské úmluvy.⁴⁶⁰ Z tohoto pohledu bylo rozhodnutí analyzováno výše, uveden byl i skutkový stav a otázky vztahující se k těmto ustanovením. Jedna z položených předběžných otázek se však týkala i článku 57 Bruselské úmluvy, konkrétně vztahu úmluvy k Mezinárodní úmluvě o sjednocení některých pravidel týkajících se zadržení námořních lodí z roku 1952. Soudní dvůr si tuto otázku za účelem odpovědi přeformuloval tak, „*zda je třeba článek 57 Bruselské úmluvy vykládat tak, že tam, kde je smluvní stát Bruselské úmluvy zároveň smluvním státem jiné úmluvy upravující příslušnost ve zvláště vymezené věci, tato úmluva s výjimkou výslovných výjimek zcela brání aplikaci Bruselské úmluvy nebo tato zvláštní úmluva brání aplikaci Bruselské úmluvy pouze v rozsahu otázek, které upravuje.*“⁴⁶¹

Odůvodnění: Soudní dvůr uvedl, že článek 57 Bruselské úmluvy představuje výjimku z obecného pravidla, že Bruselská úmluva má přednost před ostatními úmluvami podepsanými členskými státy, které upravují mezinárodní příslušnost a uznání a výkon rozhodnutí. Účelem této výjimky je zajistit soulad s pravidly o příslušnosti obsaženými ve zvláštních úmluvách, protože tato pravidla odráží specifika otázky, ke které se vztahují. S ohledem na tento účel článek 57 brání aplikaci Bruselské úmluvy pouze v rozsahu těch otázek, které jsou upraveny zvláštní úmluvou. Opačný výklad by byl v rozporu s cílem Bruselské úmluvy, kterým je posílení právní ochrany

⁴⁵⁹ C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj.

⁴⁶⁰ Články 27 a 28 Nařízení Brusel I; články 29 a 30 Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁶¹ C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj, bod 22.

osob ve Společenství a usnadnění vzájemného uznávání rozhodnutí. Z toho vyplývá, že tam, kde zvláštní úmluva obsahuje pravidla o příslušnosti, ale neupravuje litispendenci či vzájemné žaloby, nadále se použijí články 21 a 22 Bruselské úmluvy.⁴⁶²

Vlastní hodnocení autorky: Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že zvláštní úmluvy lze použít pouze v rozsahu otázek, které jsou těmito úmluvami upraveny. Pokud úmluva nějakou otázku neupravuje, použije se Nařízení Brusel Ibis.

C-148/03 Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV⁴⁶³

Právní věta: „Článek 57 odst. 2 písm. a) Úmluvy ze dne 27. září 1968 (...) ve znění Úmluvy ze dne 9. října 1978 (...), Úmluvy ze dne 25. října 1982 (...), Úmluvy ze dne 26. května 1989 (...) a Úmluvy ze dne 29. listopadu 1996 musí být vykládán v tom smyslu, že soud smluvního státu, u kterého je žalován žalovaný, který má trvalé bydliště na území jiného smluvního státu, může založit svou příslušnost na zvláštní úmluvě, jejíž smluvní stranou je rovněž prvně jmenovaný stát a která obsahuje zvláštní pravidla o soudní příslušnosti, i když se žalovaný v rámci dotčeného řízení nevyjádří k věci samé.“⁴⁶⁴

Faktický stav: Spor vznikl mezi pojišťovnou Nürnberger Allgemeine založenou podle německého práva a přepravní společností Portbridge založenou dle nizozemského práva. Pojišťovna požadovala po Portbridge náhradu škody za ztrátu zásilky u *Landgericht* v Memmingenu (Německo). Dotčená přeprava podléhala ustanovením Úmluvy CMR. V obvodu *Landgericht* v Memmingenu se nacházelo místo převzetí zásilky, tento soud byl tak příslušný k projednání věci na základě článku 31 odst. 1 písm. a) Úmluvy CMR. Společnost Portbridge však příslušnost zpochybnila a nevyjádřila se k věci samé. *Landgericht* v Memmingenu svoji příslušnost odmítl. Zdůvodnil to tím, že i přes pravidla o příslušnosti obsažená v článku 31 Úmluvy CMR musí v souladu s článkem 57 odst. 2 písm. a) Bruselské úmluvy použít článek 20

⁴⁶² Tamtéž, body 24 - 28.

⁴⁶³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 10. 2004. *Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV*. Věc C-148/03.

⁴⁶⁴ Tamtéž.

Bruselské úmluvy.⁴⁶⁵ Článek 20 vyžaduje, aby se soud v případě, kdy se žalovaný k soudu nedostavil, nebo se odmítl vyjádřit k věci samé, i bez návrhu prohlásil, že je nepřislušný, ledaže by jeho příslušnost byla založena podle ustanovení Bruselské úmluvy.⁴⁶⁶

Pojišťovna se odvolala k *Oberlandesgericht* v Mnichově s tím, že pravidla obsažená v článku 31 Úmluvy CMR mají přednost. Soud se tak obrátil na Soudní dvůr s předběžnou otázkou. „*Je třeba rovněž dát přednost ustanovením jiných úmluv ve věcech příslušnosti před obecnými ustanoveními ve věcech příslušnosti podle Bruselské úmluvy, jestliže je žalovaný, který má trvalé bydliště na území smluvního státu Bruselské úmluvy, žalován u soudu jiného smluvního státu a jestliže se v řízení u tohoto soudu nevyjádří k věci samé?*“⁴⁶⁷

Odůvodnění: Soudní dvůr nejprve zopakoval své závěry z rozhodnutí *C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj*. Dále Soudní dvůr uvedl, že článek 20 Bruselské úmluvy hovoří o příslušnosti založené podle ustanovení Bruselské úmluvy. Dovodil, že příslušnost založená na zvláštní úmluvě musí být posouzena jako příslušnost založená na Bruselské úmluvě, protože článek 57 stanoví, že pravidla o příslušnosti obsažená ve zvláštních úmluvách nejsou dotčena. Soud tak musí při ověření své příslušnosti i bez návrhu přihlídnout k pravidlům stanoveným ve zvláštní úmluvě. To platí i v případě, kdy žalovaný zpochybňuje příslušnost soudu, aniž by se vyjádřil k věci samé.⁴⁶⁸

Vlastní hodnocení autorky: Soudní dvůr v tomto rozhodnutí dospěl k závěru, že soud členského státu může založit svoji příslušnost na zvláštní úmluvě ve smyslu článku 71 Nařízení Brusel Ibis. K pravidlům této úmluvy musí soud přihlídnout i bez návrhu. Díky článku 71 musí být příslušnost založená na zvláštní úmluvě posouzena jako příslušnost založená na samotném Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁶⁵ Článek 26 Nařízení Brusel I, článek 28 Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁶⁶ C-148/03 *Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV*, body 8 - 10.

⁴⁶⁷ Tamtéž, body 11 - 13.

⁴⁶⁸ Tamtéž, body 14 - 19.

VII.3 Další omezení aplikace zvláštních úmluv na základě článku 71

*C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG*⁴⁶⁹

Právní věta: „Článek 71 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 (...) musí být vykládán v tom smyslu, že v takové věci, jako je věc v původním řízení, se taková pravidla o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí stanovená smlouvou o zvláště vymezené věci, jako jsou pravidlo litispendence uvedené v článku 31 odst. 2 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (...) a pravidlo týkající se vykonatelnosti uvedené v článku 31 odst. 3 této úmluvy, použijí za podmínky, že jsou vysoce předvídatelná, usnadňují řádný výkon spravedlnosti a umožňují minimalizovat riziko souběžných řízení a že za podmínek přinejmenším stejně příznivých jako jsou podmínky stanovené uvedeným nařízením zajistí volný pohyb soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních a vzájemnou důvěru ve výkon spravedlnosti v rámci Unie (favor executionis).“⁴⁷⁰

Faktický stav: V roce 2001 uzavřely společnosti Siemens Nederland NV a TNT smlouvu o silniční přepravě zboží z Nizozemska do Německa. Tato smlouva podléhala Úmluvě CMR. Zboží však nebylo dodáno do místa určení. V roce 2002 podala TNT u *Rechtbank* v Rotterdamu určovací žalobu proti AXA (pojistitel Siemens), kterou se domáhala určení, že nedopovídá za žádné škody v důsledku ztráty zboží s výjimkou částky 11,50 € za kg v souladu s článkem 23 Úmluvy CMR. Soud žalobu zamítl, TNT se odvolala k *Gerechthof v s-Gravenhage*. Ke dni podání předběžné otázky nebylo v odvolacím řízení rozhodnuto.⁴⁷¹

V roce 2004 podala AXA proti TNT žalobu na náhradu škody u *Landgericht* v Mnichově. TNT namítala, že na základě pravidla litispendence obsaženého v článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR nemůže *Landgericht* rozhodnout, protože řízení ve stejné věci již probíhá v Nizozemsku. *Landgericht* tuto argumentaci odmítl a dvěma rozhodnutími z roku 2006 uložil TNT povinnost nahradit škodu.⁴⁷²

⁴⁶⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. 5. 2010. TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG. Věc C-533/08.

⁴⁷⁰ Tamtéž.

⁴⁷¹ Tamtéž, body 21 - 23.

⁴⁷² Tamtéž, body 24 - 25.

V roce 2007 podala AXA u *Rechtbank* v Utrechtu návrh na prohlášení vykonatelnosti německých rozhodnutí dle Nařízení Brusel I. Soud prohlásil rozhodnutí za vykonatelná. TNT požadovala zrušení rozhodnutí o prohlášení vykonatelnosti a zamítnutí výkonu nebo alespoň přerušeni výkonu do té doby, než rozhodne *Gerechtshof v s-Gravenhage* v odvolacím řízení. Podle TNT by uznání německých rozhodnutí bylo v rozporu s nizozemským veřejným pořádkem, protože podle pravidla o litispendenci obsaženého v článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR nebyl *Landgericht* v Mnichově příslušný. Společnost AXA naopak tvrdila, že podle článku 35 odst. 3 Nařízení Brusel I⁴⁷³ nemůže nizozemský soud příslušnost německého soudu přezkoumávat. Žaloba TNT byla zamítnuta, ta podala kasační opravný prostředek k *Hoge Raad* z důvodu, že soud nezval v potaz skutečnost, že na základě článku 71 odst. 2 písm. b) představuje článek 31 odst. 2 Úmluvy CMR výjimku ze zákazu přezkoumatelnosti příslušnosti soudů státu původu.⁴⁷⁴

Hoge Raad položil Soudnímu dvoru šest otázek. První a pátá otázka směřovala k výkladu článku 71. „Je nutno vykládat článek 71 odst. 2 návětí a písm. b) druhý pododstavec nařízení (ES) č. 44/2001 v tom smyslu, že: a) odpovídající úprava zvláštní smlouvy má přednost před úpravou uznávání a výkonu rozhodnutí v nařízení (ES) č. 44/2001 pouze tehdy, jestliže úprava zvláštní smlouvy vyžaduje výlučnost, nebo b) při současném uplatnění podmínek uznávání a výkonu rozhodnutí ve zvláštní smlouvě a těchto podmínek v nařízení č. 44/2001 se mají vždy uplatnit podmínky zvláštní smlouvy a podmínky nařízení č. 44/2001 se neuplatní, ačkoli si zvláštní smlouva nečiní vůči jiným mezinárodním úpravám o uznávání a výkonu rozhodnutí nárok na výlučnou platnost? Má se článek 71 odst. 1 nařízení č. 44/2001 vykládat v tom smyslu, že v případě kolize úprav litispendence v CMR a v nařízení č. 44/2001 má přednost úprava litispendence v CMR před úpravou litispendence v nařízení č. 44/2001?“⁴⁷⁵

Druhá otázka se týkala toho, zda má Soudní dvůr pravomoc k výkladu Úmluvy CMR, k jejímuž výkladu směřovaly otázky tři, čtyři a šest. Protože Soudní dvůr odpověděl na druhou otázku negativně, zbývající otázky zůstaly nezodpovězeny.⁴⁷⁶

⁴⁷³ Článek 45 odst. 3 Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁷⁴ C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG, body 26 - 31.

⁴⁷⁵ Tamtéž, bod 41.

⁴⁷⁶ Tamtéž, body 57 - 64.

Odůvodnění: Samotnému výkladu článku 71 předchází obecnější úvahy Soudního dvora týkající se tohoto ustanovení. Soudní dvůr nejprve uvedl, že spor mezi společnostmi TNT a AXA spadá jak do oblasti působnosti Úmluvy CMR, tak i do oblasti působnosti Nařízení Brusel I. Článek 71 Nařízení Brusel I nahrazuje článek 57 Bruselské úmluvy. Článek 57 Bruselské úmluvy však hovořil i o zvláštních úmluvách, které smluvní státy uzavřou v budoucnu. Toto však do článku 71 Nařízení Brusel I převzato nebylo. Toto ustanovení tudíž neumožňuje členským státům zavést uzavřením nových zvláštních úmluv nebo změnou úmluv již platných pravidla, která mají přednost před Nařízením Brusel I. Pokud jde však o úmluvy, kterými byly členské státy vázány již v době přijetí Nařízení Brusel I, má článek 71 stejnou systematiku jako článek 57 Bruselské úmluvy.⁴⁷⁷

Dále se Soudní dvůr věnoval samotnému výkladu článku 71 v kontextu tohoto případu. Soudní dvůr uvedl, že pravidlo litispendence uvedené v Úmluvě CMR a v Nařízení Brusel I může mít navzdory podobnému znění odlišný dosah v závislosti na tom, zda se použije tato úmluva a s ní související vnitrostátní judikatura nebo Nařízení Brusel I a judikatura Soudního dvora. Klíčovou otázkou je zde, zda soud ve státě výkonu může přezkoumat příslušnost soudu ve státě původu. Zatímco článek 31 odst. 3 Úmluvy CMR toto umožňuje, článek 35 odst. 3 Nařízení Brusel I toto naopak vylučuje.⁴⁷⁸

Soudní dvůr připomněl, že dle ustálené judikatury týkající se výkladu práva EU je třeba vzít v úvahu nejen znění příslušného ustanovení, ale i kontext, ve kterém se nachází, a cíle sledované právní úpravou, jejíž je ustanovení součástí. Pro účely výkladu článku 71 je tedy třeba zohlednit jak jeho znění a cíl, tak i kontext tohoto ustanovení a cíle sledované nařízením Brusel I.⁴⁷⁹

Nejprve Soudní dvůr přešel ke znění článku 71. Podle článku 71 je v případě, že spor spadá do oblasti působnosti zvláštní úmluvy, v zásadě třeba použít pravidla uvedená v této úmluvě, a nikoli pravidla stanovená Nařízením Brusel I. Tento výklad je podpořen odst. 2 tohoto článku, který uvádí, že stanoví-li úmluva o zvláště vymezené věci, jejímiž smluvními stranami jsou členský stát původu a dožádaný členský stát, podmínky uznání

⁴⁷⁷ Tamtéž, body 33 - 39.

⁴⁷⁸ Tamtéž, body 42 - 43.

⁴⁷⁹ Tamtéž, bod 44.

a výkonu rozhodnutí, je namísto použít tyto podmínky. Uvedený odst. 2 se výslovně omezuje na situace uvnitř Unie. Z toho vyplývá, že zákonodárce měl v úmyslu uložit článkem 71 použití uvedených úmluv i uvnitř EU.⁴⁸⁰

Následně Soudní dvůr sledoval cíl článku 71. S odkazem na rozhodnutí *C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj a C-148/03 Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV* zopakoval, že cílem článku 71 je dodržování pravidel, která byla stanovena s přihlédnutím ke zvláštnostem oblastí, kterých se úmluvy týkají. S ohledem na tento cíl mají pravidla uvedená ve zvláštních úmluvách za následek, že se nepoužijí ustanovení Nařízení Brusel I týkající se stejné otázky.⁴⁸¹

Proti znění a cíli samotného článku 71 však Soudní dvůr postavil cíle celého Nařízení Brusel I. Uvedl, že i když článek 71 stanoví použití zvláštních úmluv, nemění to nic na skutečnosti, že tímto použitím nesmí být dotčeny takové zásady, které jsou základem soudní spolupráce ve věcech občanských a obchodních v rámci EU tak, jak jsou uvedeny v šestém, jedenáctém, dvanáctém a patnáctém až sedmáctém bodu odůvodnění Nařízení Brusel I. Jedná se o zásady volného pohybu soudních rozhodnutí, předvídatelnosti příslušných soudů, právní jistoty pro jednotlivce, řádného výkonu spravedlnosti, minimalizace rizika souběžných řízení, jakož i o zásadu vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci EU. Dodržování těchto zásad je nezbytné pro řádné fungování vnitřního trhu, které je účelem Nařízení Brusel I.⁴⁸²

Článek 71 proto nemůže být vykládán tak, aby byl v rozporu se zásadami, na nichž je založen právní předpis, jehož je součástí. Tento článek proto nemůže být vykládán tak, aby v oblasti, na kterou se vztahuje Nařízení Brusel I, jako je silniční nákladní doprava, mohla zvláštní úmluva, jako je CMR, vést k výsledkům, které budou méně příznivé pro dosažení řádného fungování vnitřního trhu, než jsou výsledky, ke kterým vedou ustanovení Nařízení Brusel I. Z toho vyplývá, že pravidla určování příslušnosti, včetně pravidel litispendence, stanovená ve zvláštních úmluvách mohou být

⁴⁸⁰ C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG, body 45 - 47.

⁴⁸¹ Tamtéž, bod 48.

⁴⁸² Tamtéž, body 49 - 50.

použita v rámci EU pouze v rozsahu, v němž jsou vysoce předvídatelná, usnadňují řádný výkon spravedlnosti a umožňují minimalizovat riziko souběžných řízení.⁴⁸³

Co se týče uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, jsou příslušnými zásadami zásady volného pohybu soudních rozhodnutí a vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti. V rámci EU lze použít pravidla uznávání a výkonu rozhodnutí stanovená zvláštními úmluvami pouze v rozsahu, v němž jsou dodržovány tyto zásady. Pokud jde o uvedenou zásadu vzájemné důvěry, Soudní dvůr upřesnil, že soud členského státu výkonu není v žádném případě v lepším postavení než soud členského státu původu, aby rozhodl o příslušnosti posledně uvedeného soudu. Nařízení Brusel I tudíž neumožňuje, až na několik omezených výjimek, přezkum příslušnosti soudu jednoho členského státu soudem jiného členského státu. V důsledku toho musí být článek 31 odst. 3 Úmluvy CMR použit v rámci Unie pouze tehdy, pokud umožňuje dosáhnout cílů volného pohybu soudních rozhodnutí, jakož i vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci EU za podmínek přinejmenším stejně příznivých jako jsou podmínky vyplývající z použití Nařízení Brusel I.⁴⁸⁴

Vlastní hodnocení autorky: Jedná se o klíčové rozhodnutí Soudního dvora k výkladu a aplikaci článku 71, kde se Soudní dvůr vyjádřil k rozsahu aplikace zvláštní úmluvy (tady Úmluvy CMR) ve vztahu k Nařízení Brusel I. I přesto, že článek 71 umožňuje použití zvláštních úmluvy, tímto použitím nesmí být dotčeny zásady, které jsou základem soudní spolupráce ve věcech občanských a obchodních v rámci EU. Dle Soudního dvora se jedná o zásady volného pohybu soudních rozhodnutí, předvídatelnosti příslušných soudů, právní jistoty pro jednotlivce, řádného výkonu spravedlnosti, minimalizace rizika souběžných řízení a zásadu vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci EU. Aplikace zvláštní úmluvy tak nemůže vést k výsledkům, které budou méně příznivé pro dosažení řádného fungování vnitřního trhu, než jsou výsledky, ke kterým vedou ustanovení Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁸³ Tamtéž, body 51 - 53.

⁴⁸⁴ Tamtéž, body 54 - 55.

C-452/12 Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV⁴⁸⁵

Právní věta: „Článek 71 Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 (...) musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se mezinárodní smlouva vykládala způsobem, který nezaručuje dodržení cílů a zásad, na nichž toto Nařízení spočívá, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v tomto nařízení. Článek 71 Nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému vykladu článku 31 odst. 2 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (...), podle kterého negativní určovací žaloba nebo negativní určovací rozsudek v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi těmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě nemají tentýž předmět a tentýž důvod.“⁴⁸⁶

Faktický stav: V srpnu roku 2007 pověřila společnost Canon společnost založené podle nizozemského práva Nippon Express (Nederland) BV (Nippon Nederland) a Nippon Express Euro Cargo BV (Nippon Euro) silniční přepravou několika svých výrobků z Nizozemska do Německa. Společnost Nippon Euro pověřila provedením této přepravy společnost Inter-Zuid Transport. Posledně zmíněná společnost dále svěřila poskytnutí plnění spočívajícího v přepravě subdodavatelské společnosti DTC Surhuisterveen BV. Přepravu nakonec provedla společnost Kingma, jakožto dopravce pověřený společností DTC.⁴⁸⁷

Zásilka byla naložena dne 22. 8. 2007 ve dvou skladech společnosti Canon nacházejících se v Nizozemsku a k její dodávce mělo dojít dne 23. 8. 2007 v Německu. Řidič opustil po naložení zásilky Amstelveen v Nizozemsku dne 22. 8. 2007 s cílem dopravit zásilku do prostorů společnosti Canon ve Willich v Německu, kam dojel téhož dne příliš pozdě na to, aby mohl zásilku vyložit. Nechal nákladní vozidlo přes noc v nestřežených prostorách subjektu, kterému byla dodávka určena. V noci byl náklad zčásti odcizen.⁴⁸⁸

Dne 27. 8. 2007 podala společnost Canon u *Landgericht* v Krefeldu (Německo) žalobu na náhradu škody proti společnostem Nippon Nederland a Nippon

⁴⁸⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 12. 2013. *Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV*. Věc C-452/13.

⁴⁸⁶ Tamtéž.

⁴⁸⁷ Tamtéž, body 17 - 18.

⁴⁸⁸ Tamtéž, bod 19.

Euro. Tyto společnosti se jakožto společní a nerozdílní dlužníci zavázaly soudním smírem uzavřeným dne 1. 3. 2010 k úhradě částky 500 000 €. ⁴⁸⁹

Společnost Nipponkoa Insurance (pojišťovna poskytující pojištění odpovědnosti za škodu společně s Nippon Nederland a Nippon Euro) podala dne 29. 9. 2010 u *Landgericht* v Krefeldu regresní žalobu proti společnosti Inter-Zuid Transport, kterou se domáhala, aby byla posledně zmíněné společnosti uložena povinnost k úhradě částky 500 000 €. Dne 21. 1. 2009 však již společnost Inter-Zuid Transport dosáhla v Nizozemsku vydání negativního určovacího rozsudku vůči společně s Nippon Nederland a Nippon Euro pro stejné skutky. Podle tohoto rozsudku vydaného *Rechtbank* v Haarlemu měla společnost Inter-Zuid Transport odpovídat za vzniklou škodu pouze do maximální výše stanovené v článku 23 Úmluvy CMR. ⁴⁹⁰

Společnost Nipponkoa Insurance měla za to, že navzdory existenci negativního určovacího rozsudku je *Landgericht* v Krefeldu příslušný podle článku 31 odst. 1 Úmluvy CMR k rozhodnutí o regresní žalobě, neboť tento článek musí být vykládán autonomně a má podle článku 71 Nařízení Brusel I přednost před článkem 27 tohoto nařízení. ⁴⁹¹ Společnost Inter-Zuid Transport naopak tvrdila, že podle článku 27 Nařízení Brusel I a článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR nelze v řízení u *Landgericht* v Krefeldu pokračovat z důvodu konečného určovacího rozsudku vydaného dříve v Nizozemsku. *Landgericht* v Krefeldu měl v tomto ohledu za to, že regresní žaloba a negativní určovací rozsudek mají tentýž předmět, jsou založeny na téměř důvodu a týkají se týchž stran. Z tohoto důvodu byl toho názoru, že by bylo v rozporu se zásadami vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti a omezení souběžných řízení, kdyby orgány členského státu v rámci regresní žaloby odmítly na základě výkladu úmluvy uvedené v článku 71 Nařízení Brusel I uznat negativní určovací rozsudek vydaný dříve ve stejné věci. ⁴⁹²

Landgericht v Krefeldu předložil Soudnímu dvoru dvě otázky týkající se výkladu článku 71. „*Brání článek 71 nařízení č. 44/200 vylučně autonomnímu výkladu mezinárodní smlouvy, anebo je při použití takové smlouvy třeba zohlednit rovněž*

⁴⁸⁹ Tamtéž, bod 20.

⁴⁹⁰ Tamtéž, body 21 - 22.

⁴⁹¹ Článek 29 Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁹² C-452/13 Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV, body 23 - 27.

*cíle a zásady, na nichž spočívá uvedené nařízení? Brání článek 71 nařízení č. 44/2001 výkladu mezinárodní smlouvy, podle kterého určovací žaloba, o níž bylo rozhodnuto v jednom členském státě, nebrání následně podané žalobě na plnění v jiném členském státě, pokud tato smlouva v tomto ohledu umožňuje též výklad, který je v souladu s článkem 27 nařízení č. 44/2001?*⁴⁹³

Odůvodnění: Soudní dvůr nejprve zamítl námitku ohledně svojí pravomoci. Potvrdil, že se v tomto případě jedná o výklad článku 71 Nařízení Brusel I, nikoli Úmluvy CMR.⁴⁹⁴ Podstatou první otázky bylo, zda musí být článek 71 Nařízení Brusel I vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby byla mezinárodní smlouva vykládána způsobem, který narušuje cíle a zásady, na nichž spočívá uvedené nařízení. Tady Soudní dvůr konstatoval, že tuto otázku již zodpověděl v rozhodnutí *C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG*, zopakoval jeho hlavní závěry a konstatoval, že článek 71 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se mezinárodní smlouva vykládala způsobem, který nezaručuje dodržení cílů a zásad, na nichž toto nařízení spočívá.⁴⁹⁵

Podstatou druhé otázky bylo, zda musí být článek 71 Nařízení Brusel I vykládán v tom smyslu, že brání takovému výkladu článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR, podle kterého nemají negativní určovací žaloba nebo negativní určovací rozsudek v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi těmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě tentýž předmět a tentýž důvod. K tomu Soudní dvůr nejprve uvedl, že je třeba zkoumat, zda by takový výklad článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR zaručil dodržení cílů a zásad, na kterých spočívá Nařízení Brusel I, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v článku 27 nebo v jiných ustanoveních uvedeného nařízení.⁴⁹⁶

Soudní dvůr připomněl své závěry z rozhodnutí *C-406/92 The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj a C-133/11 Folien Fischer AG and Fofitec AG v Ritrama SpA* týkajících se výkladu článku 27 Nařízení Brusel I, že návrh směřující k tomu, aby bylo rozhodnuto, že žalovaný odpovídá za škodu, a aby mu byla uložena

⁴⁹³ Tamtéž, bod 28.

⁴⁹⁴ Tamtéž, body 29 - 33.

⁴⁹⁵ Tamtéž, body 34 - 39.

⁴⁹⁶ Tamtéž, body 40 - 41.

povinnost k náhradě škody, jako je regresní žaloba ve věci v původním řízení, a dřívější negativní určovací žaloba tohoto žalovaného, směřující k tomu, aby bylo určeno, že za uvedenou škodu neodpovídá, mají tentýž důvod a tentýž předmět. V tomto případě byla regresní žaloba podána až po vynesení negativního určovacího rozsudku založeného na týchž skutkových a právních okolnostech mezi týmiž stranami.⁴⁹⁷

Pokud by byl článek 31 odst. 2 Úmluvy CMR vykládán v tom smyslu, že uvedená žaloba a uvedený rozsudek nemají tentýž důvod a tentýž předmět, takový výklad by nezaručoval, za podmínek přinejmenším stejně příznivých, jako jsou podmínky stanovené v Nařízení Brusel I, dodržení cíle minimalizace rizika souběžných řízení. Není relevantní, že negativní určovací rozsudek založil překážku věci rozsouzené až krátce po podání regresní žaloby. To, že uvedený rozsudek založil překážku věci rozsouzené, znamená, že kdyby věc spadala do působnosti Nařízení Brusel I, a nikoli do působnosti Úmluvy CMR, použila by se nejen ustanovení tohoto nařízení v oblasti překážky litispendence, ale i ustanovení v oblasti uznávání, konkrétně článek 33⁴⁹⁸ Nařízení Brusel I.⁴⁹⁹

V rámci EU lze použít pravidla stanovená ve zvláštních úmluvách uvedených v článku 71, jako jsou pravidla vyplývající z článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR, pouze v rozsahu, v němž jsou dodržovány zásady volného pohybu soudních rozhodnutí a vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti. Pokud by se článek 31 odst. 2 Úmluvy CMR vykládal v tom smyslu, že negativní určovací rozsudek vydaný v jednom členském státě a regresní žaloba podaná z důvodu téže škody mezi týmiž stranami nebo jejich právními nástupci v jiném členském státě nemají tentýž předmět a tentýž důvod, nebyly by výše uvedené zásady dodrženy.⁵⁰⁰

Vlastní hodnocení autorky: I toto rozhodnutí se věnuje rozsahu použití zvláštní úmluvy (opět Úmluvy CMR) ve vztahu k Nařízení Brusel Ibis. Do velké míry navazuje na rozhodnutí *C-533/08 TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG*. Soudní dvůr zde tyto závěry obecně potvrdil a aplikoval je na vztah článku 31 odst. 2 Úmluvy CMR a Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁹⁷ Tamtéž, body 42 - 43.

⁴⁹⁸ Článek 36 Nařízení Brusel Ibis.

⁴⁹⁹ C-452/13 Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV, body 44 - 46.

⁵⁰⁰ Tamtéž, body 47 - 48.

VII.4 Závěr

Z výše uvedených rozhodnutí je zřejmé, že cílem článku 71 je zajistit soulad s pravidly o příslušnosti (či uznání a výkonu) obsaženými ve zvláštních úmluvách, protože tato pravidla odráží specifika otázky, ke které se vztahují. V důsledku článku 71 se však Nařízení Brusel Ibis nepoužije pouze v rozsahu těch otázek, které jsou upraveny zvláštní úmluvou. To, zda zvláštní úmluva skutečně obsahuje pravidlo o příslušnosti, litispenci či uznání a výkonu, je věcí této úmluvy a jejího výkladu.⁵⁰¹ Pokud je v souladu s článkem 71 použito pravidlo o příslušnosti obsažené ve zvláštní úmluvě, pro účely ostatních ustanovení Nařízení Brusel Ibis (zejména článku 28) se má za to, že na příslušnost soudu se hledí jako na založenou na Nařízení Brusel Ibis.

Nařízení Brusel Ibis se nadále použije tam, kde zvláštní úmluva určitou otázku neupravuje nebo tam, kde úmluva zpátky odkazuje na procesní právo státu soudu (tady má Nařízení Brusel Ibis přednost před vnitrostátními pravidly), nebo tam, kde zvláštní úmluva obsahuje pravidlo nejpříznivějšího zacházení. V případě existence zvláštní úmluvy tak článek 71 v žádném případě nevylučuje použití Nařízení Brusel Ibis jako celku, ale pouze v tom rozsahu, v jakém úmluva danou otázku výlučně upravuje.⁵⁰²

Lze říci, že vztah mezi Nařízením Brusel Ibis a zvláštní úmluvou není prostým vztahem speciality. Článek 71 odst. 1 se snaží začlenit speciální pravidla do obecného rámce daného Nařízením Brusel Ibis. Článek 71 je označován jako integrační ustanovení.⁵⁰³

Soudní dvůr však přidal další omezení aplikace zvláštních úmluv. Aplikace těchto úmluv nesmí být v rozporu se zásadami, na kterých stojí justiční spolupráce mezi členskými státy v občanských a obchodních věcech. Jedná se o zásady volného pohybu soudních rozhodnutí, předvídatelnosti příslušných soudů, právní jistoty pro jednotlivce, řádného výkonu spravedlnosti, minimalizace rizika souběžných řízení, jakož i o zásadu vzájemné důvěry ve výkon spravedlnosti v rámci EU. Aplikace zvláštní úmluvy tak nesmí vést

⁵⁰¹ MANKOWSKI, Peter. Chapter VII. Relation with Other Instruments. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation*. Second Edition. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 866.

⁵⁰² Tamtéž, s. 869.

⁵⁰³ Tamtéž, s. 866, 869.

k výsledkům, které budou méně příznivé pro dosažení řádného fungování vnitřního trhu, než jsou výsledky, ke kterým vedou ustanovení Nařízení Brusel Ibis. Podle Soudního dvora tak Nařízení Brusel Ibis vytváří jakýsi druh minimální harmonizace, které musí zvláštní úmluvy dosáhnout, aby mohly být před soudy členských států aplikovány.⁵⁰⁴

Je však třeba dodat, že žádný z těchto závěrů nevyplývá z textu článku 71. Soudní dvůr tak v maximální možné míře využil teleologický a účelový výklad.⁵⁰⁵ Přiznal zásadní váhu cílům uvedeným v preambuli Nařízení Brusel Ibis, které nadřadil samotnému znění článku 71. Lze říci, že Soudní dvůr zde překročil pouhou interpretační činnost a dostal se spíše do roviny dotváření pravidel.⁵⁰⁶

VII.5 Seznam zdrojů

Monografie

ROZEHNALOVÁ, Naděžda; VALDHANS, Jiří; DRLIČKOVÁ, Klára; KYSELOVSKÁ, Tereza. *Mezinárodní právo soukromé Evropské unie: (Nařízení Řím I, Nařízení Řím II, Nařízení Brusel I)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 448 s. ISBN 9788074780165.

PAUKNEROVÁ, Monika, ROZEHNALOVÁ, Naděžda, ZAVADILOVÁ, Marta a kol. *Zákon o mezinárodním právu soukromém. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 928 s. ISBN 978-80-7478-368-5.

Kapitoly z monografie, články (i z elektronických databází), příspěvky

KUIJPER, Pieter Jan. The Changing Status of Private International Law Treaties of the Member States in Relation to Regulation No. 44/2001. *Legal Issues of Economic Integration*. 2011, č. 1, s. 89 - 104.

WAUTELET, Patrick. Chapter III. Recognition and Enforcement. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation. Second Edition*. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 535 - 690. ISBN 9783866531420.

⁵⁰⁴ Tamtéž, s. 862.

⁵⁰⁵ KUIJPER, Pieter Jan. The Changing Status of Private International Law Treaties of the Member States in Relation to Regulation No. 44/2001. *Legal Issues of Economic Integration*. 2011, č. 1, s. 99.

⁵⁰⁶ Tamtéž, s. 862 - 863.

MANKOWSKI, Peter. Chapter VII. Relation with Other Instruments. In MAGNUS, Ulrich; MANKOWSKI, Peter. *Brussels I Regulation*. Second Edition. Munich: Sellier European Law Publishers, 2012, s. 846 - 876. ISBN 9783866531420.

Judikatura

Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 12. 1994. The Owners of the Cargo Lately Laden on Board the Ship Tatry vs. The owners of the Ship Maciej Rataj. Věc C-406/92.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 10. 2004. Nürnberger Allgemeine Versicherungs AG vs. Portbridge Transport International BV. Věc C-148/03.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. 5. 2010. TNT Express Nederland BV vs. AXA Versicherung AG. Věc C-533/08.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 12. 2013. Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd vs. Inter-Zuid Transport BV. Věc C-452/13.

Právní předpisy

Nářízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (konsolidované znění). In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:02001R0044-20130709&qid=1415785458977&from=CS>.

Nářízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepřacované znění). In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R1215&rid=1>.

Úmluva ze dne 27. 9. 1968 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech. In *EUR-lex* [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:41998A0126&from=CS>.

11/1975 Sb. Vyhláška Ministra zahraničních věcí o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR). In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.